

10. WHO-rammekonvention om tobakskontrol

Lovforslaget skal desuden ses i sammenhæng med WHO's rammekonvention om tobakskontrol (WHO Framework Convention on Tobacco Control). Konventionen blev vedtaget på Verdenssundhedsforsamlingen den 21. maj 2003. Den skal regulere centrale forhold på tobaksområdet, herunder smugling, toldfrit salg, reklame og sponsorering samt mærkning af tobaksvarer. Samtidig lægger konventionen op til, at alle lande skal indføre forbud mod salg af tobak til børn og unge.

Vedtagelsen af konventionen var sidste skridt i en procedure, der blev indledt i 1999, da WHO besluttede at etablere et mellemstatsligt organ, som alle organisationens medlemmer kunne deltage i, med henblik på at udforme og forhandle en international rammekonvention om bekæmpelse af tobaksrygning.

Konventionen skal dels understøtte nationale initiativer, dels forholde sig til en række grænseoverskridende problemstillinger med henblik på at vende den negative udvikling i tobaksforbruget på verdensplan. I dag ryger ca. hver tredje voksne på verdensplan svarende til ca. 1,2 mia. mennesker. Verdensbanken skønner, at dette tal vil stige til 1,6 mia. i 2025. For en lang række områder som fx tobaksafgifter, reklame og sponsorering, mærkning af tobaksvarer samt foranstaltninger mod smugling gælder det, at en effektiv regulering forudsætter koordination på internationalt niveau.

Konventionen vedrører centrale forhold på tobaksområdet, herunder:

Mærkning – Ifølge konventionen skal mindst 30 pct., men helst 50 pct. eller mere af de visuelt vigtigste flader på tobaksvarers emballage bestå af klare advarsler om sundhedsrisici. Konventionen lægger desuden op til, at parterne skal forbyde vildledende sprogbrug, der kan give indtryk af, at produktet er mindre skadeligt end andre produkter. Fx ved anvendelse af udtryk som »light«, »mild« eller »lavt tjæreindhold«.

Reklame – Parterne skal arbejde hen mod et forbud mod tobaksreklamer inden for fem år efter, at konventionen er trådt i kraft. I de lande, der af forfatningsmæssige årsager ikke kan gennemføre et reklameforbud, skal tobaksreklamer, salgsmæssigt og sponsorering til fordel for tobaksvarer begrænses.

Skatter og afgifter – I konventionen anerkendes det, at afgifts- og prisforanstaltninger er en vigtig metode til at nedsætte tobaksforbruget, samt at konventionens parter skal tage folkesundhedsmål i betragtning, når de gennemfører afgifts- og prisforanstaltninger vedrørende tobaksvarer.

Finansiering – Konventionen lægger op til, at parterne skal yde finansiel støtte til deres nationale programmer på tobaksområdet. Desuden indeholder konventionen en opfordring til at anvende og fremme eksisterende udviklingsmidler til bekæmpelse af tobaksforbruget.

Ulovlig handel – Det anerkendes i konventionen, at et afgørende element i tobakskontrol er afskaffelse af smugling, ulovlig produktion og efterligning af tobaksvarer, herunder udvikling af et effektivt system til sporing af sådanne varer, samt udformning og gennemførelse af national lovgivning på området.

Ifølge konventionen skal landene endvidere fremme rygestoptilbud og oplyse om rygningens skadevirkninger. Desuden skal de forbyde salg af tobak til børn og unge og begrænse befolkningens eksponering for passiv rygning.

Konventionen omfatter områder med national kompetence, blandet kompetence og fællesskabskompetence og vil derfor skulle tiltrædes af både de enkelte EU-medlemslande og Fællesskabet.

En række af de emner, konventionen omhandler, er således omfattet af eksisterende direktiver. Det gælder fx reklame og sponsorering samt mærkning af tobaksvarer. Konventionen indebærer ikke et krav om, at gældende regulering ændres, idet de centrale bestemmelser i konventionen afspejler de fremgangsmåder, der er fastlagt i fællesskabslovgivningen.

Umiddelbart må det forventes, at konventionen vil få den største effekt på sundhedsbeskyttelsesniveauet i de lande, hvor området ikke er reguleret i samme omfang, som det i dag er tilfældet i mange vestlige lande.

Danmark gennemfører konventionen ved at konstatere, at der med vedtagelse af nærværende lovforslag foreligger regelharmonier mellem dansk lovgivning og konventionen.

Danmark undertegnede konventionen den 16. juni 2003 med ratifikationsforbehold.

Lovforslaget skal danne grundlag for, at Danmark kan ratificere WHO's rammekonvention om tobakskontrol (WHO Framework Convention on Tobacco Control). Danmarks ratifikation af rammekonventionen forudsætter Folketingets samtykke i henhold til grundlovens § 19. Med lovforslaget foreslås det, at Folketinget med lovforslagets vedtagelse giver samtykke til, at regeringen ratificerer rammekonventionen.

11. Lovforslagets administrative og økonomiske konsekvenser m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for staten, idet det bemærkes, at de